

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 938/2024
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Трговинско и производно предузеће Југохемија АД Београд – у стечају, МБ 07006195, чији је пуномоћник Урош Пантовић, адвокат у ..., против тужених: 1) Delhaize Serbia ДОО Београд, МБ 17569171, чији је пуномоћник Јелена Кораћ, адвокат у ..., 2) Delta Real Estate ДОО Београд, МБ 17569180, чији је пуномоћник Милица Главаш, адвокат у ..., 3) Предузеће за производњу месних производа и конзерви Јућор – Експорт АД Јагодина, МБ 07606036, чији је пуномоћник Милица Главаш, адвокат у ... и 4) Акционарско друштво за производњу, спољну и унутрашњу трговину, туризам и услуге Invej Београд, МБ 06731678, чији је пуномоћник Милица Главаш, адвокат у ..., ради регреса, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 12Пж 2528/24 од 26.06.2024. године, у седници већа одржаној 19.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужених се **ОДБИЈА** као неоснована у делу којим се побија пресуда Привредног апелационог суда 12Пж 2528/24 од 26.06.2024. године у ставу II изреке, којим је потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 1053/2022 од 01.03.2024. године у ставу III изреке у усвајајућем делу за тужбени захтев којим су обавезани тужени да тужиоцу на име регреса плате главни дуг, свако по 19.526.787,50 динара, док се ревизија **УСВАЈА** и **УКИДА СЕ** пресуда Привредног апелационог суда 12Пж 2528/24 од 26.06.2024. године у делу става II изреке у којем је потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 1053/2022 од 01.03.2024. године у III ставу изреке у усвајајућем делу за тужбени захтев за законске затезне камате, у односу на све тужене, и у делу одлуке о трошковима парничног поступка, и у том делу се предмет враћа Привредном апелационом суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 29П 1053/2022 дана 01.03.2024. године, којом је у I ставу изреке одбио објективно преиначење тужбе истакнуто у поднеску тужиоца од 22.12.2022. године; у II ставу изреке одбио приговор пресуђене ствари, као неоснован; у ставу III изреке делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и

обавезао тужене да тужиоцу на име регреса плате укупан износ од 78.107.150,00 динара, са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате, и то првотужени износ од 19.526.787,50 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате; друготужени износ од 19.526.787,50 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате; трећетужени износ од 19.526.787,50 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате и четвртотужени износ од 19.526.787,50 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате; у ставу IV изреке одбио тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да тужиоцу на име регреса солидарно плате износ од 38.140.925,10 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате, као неоснован и у V ставу изреке обавезао тужене да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 454.482,04 динара.

Привредни апелациони суд је пресудом 12Пж 2528/24 од 26.06.2024. године у I ставу изреке одбио жалбу тужиоца у целости и потврдио пресуду Привредног суда у Београду П 10053/2022 од 01.03.2024. године у IV ставу изреке; у II ставу изреке делимично одбио жалбе тужених као неосноване и наведену првостепену пресуду потврдио у ставу III изреке; у ставу III изреке делимично усвојио жалбу тужених, првостепену пресуду у ставу V преиначио тако што је обавезао тужиоца да на име трошкова првостепеног поступка плати првотуженом 1.643.081,27 динара, а друго, треће и четвртотуженом износ од 3.647.419,22 динара; у ставу IV изреке обавезао тужиоца да на име трошкова другостепеног поступка првотуженом плати износ од 932.280,00 динара, а друго, треће и четвртотуженом износ од 1.084.560,00 динара.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде, тужени су поднели дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побијају због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 10/2023 – др закон) и закључио да је ревизија тужених неоснована у делу којим побијају правноснажну пресуду донету у другом степену у усвајајућем делу за тужбени захтев за главни дуг, у односу на све тужене, док је ревизија основана у делу којим се побија правноснажна пресуда којом је одлучено о тужбеним захтеву тужиоца за законске затезне камате на досуђени износ главног дуга, у односу на све тужене.

У делу у којем је ревизија одбијена, правноснажна пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује одређено на битне повреде одредаба парничног поступка којом би побијана пресуда била захваћена у том делу.

Међутим, основано се ревизијом указује на битне повреде одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. Закона о парничном поступку због којих је у делу одлуке о тужбеном захтеву за законске затезне камате на досуђени износ главног дуга другостепена пресуда укинута.

Према разлозима другостепене пресуде, тужилац је поднео тужбу 26.05.2017. године засновану на наводима да је 18.01.2006. године закључен уговор о средњорочном кредиту број 6046-0-01797 између Комерцијалне банке АД Београд као даваоца кредита и Делта Стар ДОО Београд као корисника кредита, а да су тужени у својству јемаца платаца гарантовали за извршење уговора од стране корисника кредита, да је тим уговором кориснику одобрен средњорочни кредит у износу од 604.597.000,00 динара, да је тужилац у периоду од 03.02.2006. године до 01.10.2007. године у својству јемца-платаца исплатио целокупан износ главнице са припадајућим каматама у износу од 66.435.031,35 динара, чиме је поступио по обавези јемца платаца испуњавајући обавезу и у име осталих јемаца платаца према Комерцијалној банци, па је по одредби члана 1018. и члана 1005. Закона о облигационим односима стекао право да од тужених, као јемаца платаца по истом кредиту, потражује да му исплате разлику између дела који њега обавезује и укупно исплаћеног износа. Тужилац је навео и да је као јемац платио доспело потраживање, да је по налогу оснивача плаћао обавезе по кредиту почев од 03.02.2006. до 05.03.2007. године, најпре уплатом обавеза за камату, а од 04.04.2007. године до 31.12.2007. године и уплате главнице, са повременим уплатама камата. Од укупно плаћеног износа одбио је износ обавезе која се односи на њега као јемца плаца и тужбеним захтевом је тражио да се тужени обавезу да му солидарно исплате на име регреса 583.130.653,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. У разлозима пресуде даље се наводи да је поднеском од 22.12.2022. године тужилац прецизирао тужбени захтев тако што је захтевао да суд обавезе тужене да тужиоцу на име регреса плате укупно 120.929.779,88 динара, односно сваки по 30.232.444,97 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда, по уговору о средњорочном кредиту, кредитна партија број 6046-0-01797 од 01.02.2007. године, тужилац је као један од осам јемаца платаца Комерцијалној банци као даваоцу кредита платио главницу и припадајуће камате по основу кредита. Дана 22.10.2007. године, по основу отплате кредита исплатио је 478.267.318,54 динара. Утврђено је да је тужилац у својству јемца плаца одговарао повериоцу за испуњење обавезе на исплату кредита, као и тужени. Рок враћања кредита био је 36 месеци од дана пуштања прве транше кредита у течај, укључујући и грејс период за главницу који траје 12 месеци од дана пуштања прве транше кредита у течај, а по истеку грејс периода корисник кредита је дужан да главницу кредита са припадајућим каматама врати у 24 месечна ануитета. Грејс период трајао је до 30.03.2007. године, па је последњи дан рока за отплату кредита 20.03.2009. године. Потраживање које је тужилац измирио није било у целости доспело на дан плаћања, већ је доспело шест рата главнице - за април, мај, јун, јул, август и септембар 2007. године, чији је укупан збир 156.214.300,14 динара. Од тог износа, пошто се подели на осам јемаца платаца, на сваког од јемца плаца отпада износ од по 19.526.787,52 динара, па тако и на тужене. Првостепени суд је на износ који је усвојио тужбени захтев, по 19.526.787,50 динара у односу на сваког од тужених, тужиоцу признао право на законску затезну камату од дана када је тужилац као јемац платаца извршио исплату повериоцу, односно 22.10.2007. године, до исплате.

У жалбама против првостепене пресуде, тужени су између осталог истакли приговор прекорачења тужбеног захтева, и приговор застарелости потраживања за законске затезне камате преко законских затезних камата како су захтеване тужбом.

Другостепени суд је констатовао да се жалбама тужених не побија решење садржано у ставу I изреке првостепене пресуде, којим решењем је одбијено објективно преиначење тужбе истакнуто у поднеску тужиоца од 22.12.2022. године.

Ценећи приговор тужених о прекорачењу тужбеног захтева, другостепени суд је навео да је предмет прецизираног тужбеног захтева исплата укупног износа од 120.929.779,88 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате. Образложио је да је претходно донетом другостепеном одлуком првостепеном суду наложено да расправља о основаности потраживања у укупном износу од 116.248.075,135 динара, па пошто је првостепени суд тужбени захтев усвојио за 78.107.150,00 динара, а одбио за износ од 38.140.925,10 динара, то је у потпуности одлучио о тужбеном захтеву тужиоца у делу о коме није било одлучено, и нису основани наводи тужених да је приликом одлучивања суд прекорачио тужбени захтев.

Из оваквих разлога другостепене пресуде произилази да су наводи ревизије тужених основани, јер другостепени суд није одлучио о приговору прекорачења тужбеног захтева првостепеном пресудом код одлучивања о споредном тражењу, за законске затезне камате на досуђени износ главног дуга почев од 22.10.2007. године па до исплате. Другостепени суд о приговору на прекорачење тужбеног захтева за законске затезне камате није одлучивао, иако је констатовао да је правноснажно решење у I ставу изреке првостепене пресуде којим је одбијено објективно преиначење тужбе истакнуто у поднеску тужиоца од 22.12.2022. године, којим поднеском је тужилац прецизирао тужбени захтев тако што је захтевао да суд обавезе тужене да тужиоцу на име регреса плате укупно 120.929.779,88 динара са законском затезном каматом почев од 22.10.2007. године до исплате (последњи став четврте стране другостепене пресуде) док је у тужби тужбеним захтевом тражио да се тужени обавезе да тужиоцу солидарно на име регреса исплате главни дуг у износу од 583.130.653,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате (други став треће стране другостепене пресуде).

Основано се у ревизији тужених указује и да другостепени суд није ценио приговор застарелости кога су тужени истакли у погледу тужбеног захтева за законске затезне камате. Према разлозима другостепене пресуде, другостепени суд налази да је правилно првостепени суд применио одредбу члана 371. Закона о облигационим односима имајући у виду рок од 10 година предвиђен за застарелост потраживања када су у питању банкарски спорови. Пошто је утврђено да је тужилац платио даваоцу кредита главницу са припадајућим каматама 22.10.2007. године, а да је последњи дан рока за отплату кредита био 30.03.2009. године, те да је тужба поднета 26.05.2017. године, закључио је да потраживање тужиоца није било застарело у моменту подношења тужбе. Међутим, није ценио када је поднета тужба за затезне камате почев од 22.10.2007. године.

Стога је ревизијски суд укинуо другостепену пресуду у делу одлуке о тужбеном захтеву за затезне камате на досуђене износе главног дуга и предмет вратио другостепеном суду на поновно суђење, по одредби члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању да је тужилац као јемац платац платио даваоцу кредита 22.10.2007. године шест доспелих рата кредита, закључак је

другостепеног суда да је тужилац тиме стекао право регреса према осталим јемцима, туженим солидарним дужницима за укупан износ од 156.214.300,14 динара односно од сваког од јемаца по 19.526.787,52 динара, те је у том делу потврдио првостепену пресуду налазећи да је донета правилном применом материјалног права и у одлучивању о приговору застарелости и о приговору недостатка активне легитимације на страни тужиоца. Другостепени суд сматра да су без утицаја наводи тужених да је главни дужник био солвентан и да је могао измирити дуг, да је тужилац био у обавези да о извршеној уплати обавести остале јемце, и да се ради о добровољној исплати у смислу члана 211. Закона о облигационим односима. Напротив, пошто је тужилац јемчио за испуњење обавезе главног дужника, а уместо главног дужника је намирио то потраживање, у смислу одредбе члана 1003. Закона о облигационим односима на њега је прешло потраживање са свим споредним правима, а на основу одредбе члана 1018. Закона о облигационим односима има право да захтева од осталих јемаца да му сваки накнади део измиреног доспелог потраживања који пада на њега. Другостепени суд сматра да је правилна одлука првостепеног суда да на досуђене износе тужени плате тужиоцу законске затезне камате почев од 22.10.2007. године као дана доспелости њихове обавезе.

Поред приговора прекорачења тужбеног захтева од стране првостепеног суда, о коме другостепени суд није одлучио у делу који се тиче захтева за затезне камате, те приговора застарелости у односу на захтев за затезне камате, о коме такође другостепени суд није одлучио, ревиденти остају код приговора застарелости и у односу на главно потраживање, али и код приговора да је доцња за тужене могла наступити само даном подношења тужбе суду, јер пре тога нису знали да је тужилац платио, при чему остају код тврдње да је платио недоспело потраживање, нити су тужени били позвани пре тужбе да на име регреса исплате тужиоцу тражено.

Неосновано ревиденти истичу да је тужилац по уговору о кредиту плаћао по налогу оснивача, главног дужника. Правилно другостепени суд оцењује да то није од значаја по право регреса тужиоца у односу на тужене, будући да су и тужилац и тужени јемци платци, те тако и тужени, као солидарни јемци, одговорни за испуњење потраживања солидарно. Према одредбама члана 1005. и 1018. Закона о облигационим односима кад има више јемаца, па један од њих исплати доспело потраживање, као што је утврђено да је то тужилац учинио, он има право захтевати од осталих јемаца да му сваки накнади део који пада на њега. Мотив због кога је тужилац приступио исплати доспелог дуга повериоцу, по налогу оснивача, није од значаја код законске и уговорне обавезе тужиоца као јемца плаца за намирење потраживања банке из уговора о кредиту.

Није основан приговор ревидента да је рок за застаревање потраживања тужиоца три године по одредби члана 372. Закона о облигационим односима, почев од плаћања тужиоца 22.10.2007. године. Ово стога што је по својој правној природи потраживање тужиоца према туженима регресно, по одредби члана 1018. Закона о облигационим односима, које застарева у застарном року од 10 година, по одредби члана 371. Закона о облигационим односима.

Не стоји приговор тужиоца да се ради о недоспелом потраживању кога је тужилац исплатио даваоцу кредита, јер је управо супротно утврђено у првостепеном поступку, које утврђење је другостепени суд прихватио за правилно, а правилност

чињеничног закључка о доспелости потраживања према уговореним роковима доспећа се не може у ревизији побијати, по одредби члана 407. Закона о парничном поступку.

Према изнетом произилази закључак да ревизија тужених није основана у делу којим побијају правноснажну одлуку донету у другом степену у усвајајућем делу за тужбени захтев за главни дуг, према утврђеним чињеницама о висини потраживања које је тужилац као јемац платац исплатио повериоцу за обавезе главног дужника за које су тужилац и тужени солидарно јемчили, те према сразмери обавеза свих сајемаца за иста потраживања. Одлука је донета правилном применом материјалног права на које се позива другостепени суд.

Из изнетих разлога је у наведеном делу одбијена ревизија тужених, као неоснована по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

У погледу одлуке о трошковима поступка, укинута је одлука другостепеног суда о трошковима целог поступка, применом одредбе члана 165. став 3. и 4. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић